

VESZPRÉM VÁRMEGYE

FÜGGETLEN POLITIKAI LAP.

Előfizetési ár:

Égész évre — 12 korona. Negyed évre — 3 korona.
Fél évre — 6 " Egyes szám — 24 fillér.
Községi jegyzők, egész évi előfizetésnél kedvezményesen
10 koronáért kapják a lapot. — Nyilttér petít sora 40 fillér.

Felelős szerkesztő:

Horváth Rezső dr.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Veszprém, Galamb-utca 2. szám.
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal és Fodor Ferenc könyvkereskedése, Szabadság-tér 3. szám. — Kéziratokat nem adunk vissza.
Eljegyzések és bál meghívók közlései díja 8 korona. Felhívások, adományok, közértesítések soronként 20 fillér. — Telefon 54.

A politikai események.

Veszprém, 1914 június 18.

A képviselőház csütörtökön körülbelül két hétre elnapolta üléseit. Közben lesz ugyan egy formális ülés, de ez csak arra való, hogy a Hát további programját megállapítsa. Az elnök jelzése szerint kétségtelennek tartjuk, hogy a képviselőház június harmincadikán vagy július elsején megkezdjék a közigazgatás államviszátörvényjavaslatok tárgyalását, a melyeknek előkészítésével addig a bizottságok zavartalanul foglalkozhatnak.

Az ellenzéki pártokat a közigazgatási reform parlamenti tárgyalása súlyos benső egyenetlenségben találja. Ez kutyin a szekularizáló radikális párttal szemben elfoglalt különböző álláspontjukból, de meglátszik magatartásának számtalan más jelenségén. Andrassy ma mégis megcáfolja, mintha nézeteltérés volna közte és Károlyi között az amerikai ut miatt; alaptalan pletykának minősíti, a melyen nevet. Hasonló tartalmú cáfolatot adott ki Károlyi Mihály gróf is, kijelentvén egyrészt, hogy az amerikai utitervét már nem csinálhatja vissza, mert obligót vállal, másrészt pedig, hogy rendkívül kellemetlen neki, hogy a kormány — nélkülös barátai jelenléte nélkül tárgyalja a javaslatokat.

A munkapártban erre azt felelik, hogy a kormány nem az ellenzék kedve, kényelme avagy szeszélye szerint intézi a parlament munkarendjét, mert ha azt akarta volna kiszámítani, hogy az ellenzék mikor jelenik meg a képviselőház tárgyalásán s

mikor fog távolról vádaskodni és sztrájkolni: akkor ugyancsak kevés föladatát tudta volna felvégezni.

Az ellenzék olybá tünteti föl a kormány pártját, mintha abban is ellentétek dűlnének s mintha ott is hiányoznék az összetartó erő, a mely nélkül diadalt aratni nem lehet. Így azt írják, hogy a miniszterelnök ismert levelét nem küldötte el minden párttagnak, továbbá, hogy a nyári tárgyalásra nyolcvanas turnusokba osztaná be a pártot, a mi nehézségekbe ütközik stb.

A mi értesülésünk merő képtelenségnek tünteti föl ezeket a híreszteléseket. A valóság az, hogy a miniszterelnök levelét a dolog természetéhez képest minden párttagnak elküldötte és a beérkezett válaszokból nemcsak az konstatálható, hogy a közigazgatási javaslatoknak azonnal való tárgyalását a pártnak tulnyomó többsége kívánja, hanem az is, hogy mindenki, a kit súlyosabb betegség vagy más elháríthatatlan akadály meg nem gátol, teljesen készséggel kiveszi részét a munkából.

Igy állván a dolog, turnusok berendezésére egyáltalán nincs szükség, hanem a párt vezetősége az egyes párttagokkal folytatott beszélgetés alapján igenis konstatálta azt, hogy a párttagok imponáló nagy számban való részvétele az egész nyári időszak alatt biztosítva van. A küzdelemre való szervezkedés a legnagyobb nyilvánossággal folyt a pártban s a ki tudja, hogy a munkapárt tagjait a politikai bizalomnak mily erős szála fűzik Tisza Istvánhoz, az eleve tudhatja, hogy ellentétekről, avagy disz-

nanciáról szó sem lehet köztük. Ellenkezően van: a párt minden tagja örömet meg a harcba s a párt a közigazgatási reformnak megérett voltáról épp úgy meg van győződve, mint a hogy mélyen át van hatva mindannak országos szükségétől és nemzeti fontosságától, a mit eddig végzett és alkotott.

Az országgyűlési képviselő választók összejárása tárgyában Koller Sándor alispán a következö körrendeletet intézte a városok polgármestereihez, a községi és körjegyzökhöz:

Az országgyűlési képviselök választásáról szóló 1913. évi XIV. t.-c. 55-ik szakaszának 7-ik bekezdésében foglalt rendelkezések szerint, minden munkaadó, aki választói korban levö legalább 10 férfi alkalmazottai rendszeren foglalkoztat, köteles ezekről olyan jegyzéket bocsátani az összejáró küldöttség rendelkezésére, amely a választójog szempontjából figyelembe jövö összes szolgálati adatokat feltünteti, egyszersmind köteles az illetö alkalmazottak munkakönyvét (igazolonyát, cselédkönyvét stb.) személyesen vagy megbízottja útján az összejáró küldöttség által meghatározott napon ennek betekintés végett bemutatni.

Aki ezen kötelezettségének eleget nem tesz, nevezetesen a fent említett névjegyzéket az összejáró küldöttség rendelkezésére nem bocsátja, vagy a munkakönyveket be nem mutatja, járásokban a járási föszoigabiró által, r. t. városokban a polgármester által, annyiszor, amennyiszor 10—100 koronáig terjedhetö bírsággal sújtható.

Tekintve, hogy az országgyűlési képviselő választók 1915. évre érvénytel birandó névjegyzékének összeállítására hivatott összejáró küldöttségek munkálataikat előre láthatólag már július hó

Öskultura a Bakonyban.

A vármegyei muzeum egyesület évi jelentéséből.

Az elmúlt nyár folyamán ismételen bejártuk a Gerencze-völgyet. Ezen szük patakmeder mentében a mult év folyamán új müüt készült, miközben az egyes talajszelvényekben több kulturumra akadtak. Nagy segítségünkre volt Ujszászy Imre áll. mérnök ur, aki gondos figyelemmel kísérte a földmunkálatokat s tapasztalatait készségesen közölte a muzeummal.

A bejárás Bakonykoppány felöl történt. Ezen község határában több helyen római pénz fordult elő, világos jelölö annak, hogy a közelben római telephely van. A nyomok a falu mögé, a Gerenczére dűlő földre vezettek, ahol épülettörmelék nyomok vetödnek a felszínre s a lakók bemondása szerint a szántás alatt alapfalak is vannak.

A római leleteiröl már előzőleg is ismert Kisdiósmajor és Koppány közötti dombtetön avarkoru sírmezö van; a megbolygatott részen üveggyöngyök és esontvázak kerültek elő.

Koppány község alatti utbevágás felett egy szabályos halom emelkedett, amely az épüöl utvonalba esvén, elhordatott. A halom belseje népvándorláskori tüzelöhely volt, környéke erősen hamus és pernyés, a cseréptöredékek között löfej és löcsülök csontjai voltak. A tüzhely fenéke a közeli római telep romjaiból oda hozott római eserepekkel teknöszerüen gondosan ki volt rakva, de az említett töredéken kívül semmi sem volt benne.

Régi áldozó-helynek látszott, amely felé az áldozás után halmot emeltek.

Nem messze e helyöl egy ér szeli át az utat. Az ér völgye több gátal volt elfogva. E gátak egy része még megvan. A nép halasztavakról beszél; lehet, hogy a gátak e célra készültek, de nem lehetetlen az sem, hogy a római telepek közelében gyakran ismétlödö oly völgyzárral, vagy vízduzzasztóval van dolgunk, amelynek rendeltetésével a szakirodalom egyelőre nincsen tisztában.

Az éren áthaladva, ugy emellett, mint távolabb is, az ut mindkét felén bronzkori és közép-kori cseréptöredékek fekszenek a csak némileg is bolygatott felszínen.

Utunk innen Huszárokölöpuszta felé visz. Az ut melletti szántásokat gondosan átvizsgálva elég gyakori a régi cseréptöredék, de elég támpontot nem ad arra, hogy ama kultura közlebbi helyére és jellegére következtelhessünk, amely azt elszörlta.

Huszárokölön az erdészlak kertjén tul egy halom csatlakozik a mögötte húzódó magasabb hegylejtöhez. E halom agyagtermelö hely volt, ahol a homok elhordása közben régi sírokra találtak. A muzeumba került néhány melléklet tanúsága szerint avar temetkezö-hely volt. Mintegy 10—12 csontvázat szörtak szék a földmunkások; a mellékletek közül egy avar fegyverövek néhány aranyozott bronz részlete és egy cserép bögre maradt meg, a többi a munkások figyelmét kikerülte, vagy más uton elkallódott.

E hely már teljesen a Gerencze-völgyében

van, ahol Bakonybélig a Bakony-erdö renegegén, ember nem lakta vidéken visz az ut. Amennyire lakatlan most e vidék, oly mozgalmos élet lehetett itt az öskorban és a történelem előtti idökben.

Az egyik helyen diluviális állatsont került elő a talajból, a másik helyen a Gerencze kavicsába beagyazva prehisztorikus ember koponyájának egy darabja, 2 csigolya-csontja és sipcsontjának töredéke volt. Egy bevágásban ott látjuk a troglodita lakónak földbe vajt üregét, melynek fenékén ott van a köhasábokkal körülvett tüzelöhely. Közvetlen szomszédságában csontváz is feküdt. Sajnos, közlebbi adatokat nem tudunk, de már ez is elég ahöz, hogy e helyen a történelemelőtti idök bakonyi lakójának telephelyét ismerjük fel és hogy ez alapon itt, folytatólag ismeretlen adatok után kutathassunk.

Mielött az ut Bakonybélre érne, a faszoros ut mellett, a kereszt környékén igen sok, a veszprémihez hasonló bronzkori cserép-töredék van a talajban. Ugyancsak egy erős kökori és bronzkori kulturára vall a község határában már több ízben talált kö és bronz eszköz is.

Magában Bakonybélben a 61. számú ház udvarának lefordásánál 3—4 méter mélyen a kavicsos-agyagos talajban mammut agyar töredékei fekdtek.

Végül megemlítjük még azt, hogy a száraz Gerenczén átvezetö hid jobb felén mesterségesen hányt halmpök állanak.

Legeredményesebb archeologiai kutatásunk

első napjaiban megfogják kezdeni, felhívom, hogy a fentiekben foglaltakat hatósága területén mindazon munkaadónak, akik választási életkorban legalább 10 férfi alkalmazottat rendszeren foglalkoztatnak, megfelelő módon és haladéktalanul hozza tudomására azzal, hogy az alkalmazottak névjegyzékének összeállításához szükséges nyomtatványok címtilt ingyen szerezhethők be.

Megjegyzem, hogy az előző pontban említett nyomtatványokat cím részére kellő számban később fogom kiadni. Veszprém, 1914. évi június hó 16-án. *Koller Sándor* s. k., alispán.

A megyebeli községek háztartása. A vármegyei községek háztartását érdekesen tüntetik fel az alispán jelentésének következő adatai: községi adó nincs 5 községben, 1—10% 4 községben, 10—20% 13-ban, 20—30% 18-ban, 30—40% 25-ben, 40—50% 33-ban, 50—60% 23-ban, 60—70% 21-ben, 70—80% 17-ben, 80—90% 8-ban, 90—100% 6-ban, 100%-on felül 9 községben. Községi jegyzőség van 31. Körjegyzőség van 47. Rendszeresített segédjegyzői állás van 26. Menhelyi gyermek gondozásra elhelyezve van 1198. Községi szegény van 364. Tehermentes vagyonnal bíró községek száma 83. Vagyontalan községek száma 1.

A községi adó a múlt évihez képest nagyobb változást álltalanságban nem mutat, ugyanis a vármegye 182 községe közül 16 községben változatlanul maradt. 70 községben kevesebb lett, 96 községben azonban emelkedett.

A 7 éven felüli elhagyott nyilvántartott gyermekek gondozási díjai különösen a szegényebb községekre már már elviselhetetlen terhet rónak. A lefolyt évben a községek kifizették az országban lévő menhelyeknek gondozási díj fejében és pedig: a) a deveseri járás községei 9638 kor. 36 fill., b) az enyingi járás községei 7541 kor. 31 fill., c) a pápai járás községei 9334 kor. 33 fill., d) a veszprémi járás községei 14227 kor. 97 fill., e) a zirci járás községei 12461 kor. 66 fill.; összesen 53203 kor. 63 fill., az év végéig hátralékban maradt: a) a deveseri járásban 9786 kor. 61 fill., b) az enyingi járásban 2813 kor., c) a pápai járásban 4575 kor. 98 fill., d) a veszprémi járásban 16903 kor. 48 fill., e) a zirci járásban 4720 kor.; összesen: 38799 kor. 07 fill., vagyis a községeknek e címen terhe az 1912. évi 70154 kor. 74 fillérral szemben 21847 kor. 96 fillérral emelkedett. A fenti részletezés igazolja, hogy a gondozási díjak a legszegényebb veszprémi járást terhelik legnagyobb mértékben.

Az új vármegye.

(T. K.) Sándor János belügyminiszter, a magyar közigazgatás egyik legkitünőbb ismerője és legrégebb munkása, a képviselőház elé terjesztette a vármegyei közigazgatás államosításáról szóló törvényjavaslatokat.

Az államosítás már régóta kísért. Már évtizedek óta foglalkoztatja ezen kérdés a politikai köröket és a közvéleményt. — Sennyey Pál és Grünwald Béla már több mint 30 év előtt sürgették az államosítást. A első nagyobb obstrukció, amely a magyar parlamentben lefolyt, az államosítást célzó törvényjavaslatok ellen viharzott le. Ezt a reformot a szabadelvűpárt idejében Szapáry Gyula gróf miniszterelnök, mint belügyminiszter 1891-ben terjesztette a képviselőház elé és Perczel Dezsd a későbbi belügyminiszter volt a javaslatok előadója, ugy a bizottságban, mint a Házban. A később lezajlott politikai események, köztük a darabont korszak és az ugynevezett nemzeti ellentét állás, ugyszólván állandóan napirenden tartották az állami közigazgatás problémáját. Nem bir tehát jogosultsággal az ellenzéknek az a panasza és szemrehányása, hogy a reform várattalanul és előkészületlenül éri a politikai pártokat és hogy bővebb eszmecserére, tanulmányozásra, a szakkörök meghallgatására kellett volna több időt hagyni. Nem szerencsés ellenvetés az sem, hogy a nyári nagy munkaidő visszatartja a képviselőket a parlamenti munkától, hisz tudvalevő, hogy az ellenzék a többi évszakban is keresett és találatbőséges jogcímet és alkalmat a parlament megkerülésére, másrészt pedig nem ismerjük el, hogy a képviselő urak akár legfontosabb és legszorgosabb magánügyei is az ország dolgát és sorsát intőző törvényhozói munka fölő volnának helyezhetők, annál kevésbbé, mert egész éven át legalább öt hónapi szünet áll a képviselő urak rendelkezésére és munkaidőben is az új rend szerint hetenkint legfeljebb csak 4 napot kell szorosabban vett törvényhozási hivatásuknak szentelniük.

A haladás és modern jogrend minden barátja csak örömmel üdvözölheti az államosítást, amely egyrészt a közigazgatás egységesítését biztosítja, másrészt pedig új vérkeringést visz a mai kor igényeit ki nem elégítő közigazgatási gépezetbe és azt számos clavult formától és fölösleges sallangtól szabadítja meg.

A javaslat az önkormányzat lényegét nem veszélyezteteti, sőt azt kiterjeszteni ípkodik. A közgyűlés hatásköre a kormányhatalommal szemben nem szenved csorbát és politikai kérdésekben teljes épségben marad a közgyűlés felirati joga, a közigazgatási bírósághoz való panaszjoga pedig intézményes biztosítást nyer.

Az autonomia kiterjesztését jelenti továbbá a közigazgatási bizottság hatáskörének kiterjesztése és ugy ezen, mint a járási bizottságban a választott tagoknak tulajdoni többsége. Ezentul a köz-

gyűlés nem fog aprólékos ügyekkel bibelődni, viszont fontosabb ügyekben is, mint utolsó fórum fog dönteni, ami a közigazgatást egyszerűsíteni és a gyakorlati életigényekkel szorosabb kapcsolatba fogja hozni.

Az önkormányzati jog eddigelé a tisztviselők választásában csucosodott ki. A választás azonban a legtöbb esetben nem az önkormányzati eszmének állott szolgálatában, hanem a személyek és pártok, sokszor pedig egyes családok érdekharcát jelentette.

Az élethossziglan való kinevezés elsősorban a tisztviselők függetlenségét biztosítja és mentesíti őket a politikai és egyéb hatalmi befolyások alól és megkíméli őket a hat évről hat évre megújuló választási izgalmaktól és méltatlan esélyektől. Másrészt az áthelyezési módot és lehetőséget nyújt a megfelelő előléptetésre, a tehetség és szorgalmas munka megjutalmazására. A tisztviselő előmenetele nem marad egy vármegye szűk határai között guzsba kötve, hanem az igazi érdem igazi megbecsülésére és a tudás és tehetség szabad érvényesülésére nyújt bő alkalmat.

Igen helyes és üdvös intézkedése továbbá a reformnak, hogy a központi kormányhatóságok tisztviselőinek alkalmat nyújt a külső közigazgatási gyakorlat elsajátítására és hogy viszont a külső közigazgatási tisztviselőket központi szolgálatra is alkalmazza.

A vármegyék alkotmány-védelmi hivatását semmivel sem csorbítja a javaslat, sőt az autonóm feladatok megoldását kiszélesíti és a gyakorlati élettel bensőbb összhangzába hozza.

Mindent egyetveve igen értékes, a modern közigazgatási jogélet szempontjából igen hasznos, az egész közéletre igen előnyösen kiható, korszerű jelentőségű a kormány által benyújtott javaslat, melynek mielőbbi törvényerőre való emelését és gyakorlati alkalmazását a közérdek kívánja.

És amidőn kegyeletes érzésekkel vesszünk bucsut a régi vármegyétől — bizalommal köszöntjük az örökbe lépő jogutódot, amely nem idegen minták átültetésével, hanem jogfosztással és rombolással, hanem a hagyományok tiszteletben tartásával, az ősi hazai talajban való mélyebb szántással alkalmazkodik a korszelemhez.

WINTER áruház Veszprém.

Állandó nagy játék vásár- gyermek kertészeti cikkek. Mindennemű uri női és gyermek sport cikkek legkényelmesebb beszerzési helye. Külön osztály fürdő-idény cikkekben.

Telefon 124. Rendkívüli olcsó árak! Telefon 124.

azonban magának Veszprém városának a határában esett meg. Az itt lefolytatott ásásokat Rhé Gyula műz. ör. vezette. Leírását alábbiakban adja közre.

A veszprém-jutasi Nagymezőnek seredombi részén, ahol a legelő a veszprémi káptalan területével érintkezik, már 1910. évben néhány avar sirt ásatot fel a muzeum. Az 1913. évi kedvező őszi időjárás arra készítette a muzeum vezetőségét, hogy a megkezdett ásátat folytatassa és ezt a kétértelműt igen rég! kultur-törtélet kikutassa.

Október hó 1-től november 15-ig megszakítás nélkül folyt a munka s ennek eredményeként az 1910-ben feltárt 7 sittal együtt 75 sirt került felszínre.

Ez ásátásnál kiderült, hogy egy nagyobb soros sírmező van e területen, amelyet huzamosabb időn keresztül az avar nép használt; de érdekes adatok kerültek elő annak bizonyosságául is, hogy az avar népet megelőzőleg is, e hely temetkezésre szolgáló terület volt, mert az avar sírok törmelékébe kelta edénytöredékek, égetett csontörmelék és egy esetben kelta vas fibula is keveredett. Ott, ahol az avar sírok ritkábban fekdtek, még 3 kelta sirt háboríthatatlan állapotban lehetett megtalálni. Mivel e sírokat ma már csak néhány centiméternyi föld takarja, az edények töredezettek, málladozóak. Hiszen mintegy két évezrednek fagyja s az alacsony földrétegen áthatoló számos időjárás viszonyosság rombolta anyagukat. A vastárgyaknak egy része türethetőn konser-

válódott; jó példány egy kézi köszörülő kő volt, amelynek egyik végén lyuk van furva, hogy tulajdonosa felfüggesztve magával hordhassa. E mellékletek teljesen elütő temetkezési szokásokkal kerültek a föld alá s így a későbbi középkori síroktól élesen megkülönböztethetők.

Azonban az avar sírmezőnek sírjai között is három elütő típusú találok. A sírok tömege mintegy 110 centiméter középnyúlás körül ingadozik, megjegyezve azonban, hogy ezek között is a legmagasabb fekvésű 60 cm, a legmélyebb 170 cm. és hogy a magasabban fekvő sírok mellékletekben mindig szegényebbek, mint a mélyebben fekvők, szinte azt mondhatnók, hogy a mellékletek száma a sír mélységével növekszik.

E síroknál jellegzetes, hogy a hulla kevés kivétellel arccal napkelet felé néz, a nyújtott test két keze a comb tájékához szorul. A tetem mellett a talaj hamuval és pernyével van fődve. Rendesen nagyobb emlős (ló, szarvasmarha), szárnyas (tyúk) csontja?, vagy tojás maradványa van a tetem, vagy amellet, legtöbbször a lábszárak közelében; a női síroknak gyöngyök, fülönfüggők, a férfi síroknak pedig kések, vascsatok, vaskarikák, ritkábban nyílhegyek és fegyveröv diszító bronzlemezek és vasrészek vannak. Mint ritkábban előforduló esetekről emlékezzünk meg a páros sírokról. Egy esetben egy harminc év körüli pár (férfi és nő) ölelkezik, a másik esetben egy serdülő ifjú és leány vannak közös sírban, a harmadik esetben az apa(?) lábánál fekszik egy 2 év kö-

rüli gyermek. Mig ez utóbbinál a férfi mellett állig volt valami jelentéktelen kis melléklet, addig a gyermek gyöngyökkel, csörgőkkel és más apébb csecsebecsékkel volt diszítve.

Asatásunk több régészeti problémát old meg, vagy legalább is közel visz a megoldáshoz. Dacára annak, hogy Magyarország területén ezerszám ásták fel már hasonló sírokat (Keszthely, Győr, Abony, Kishegyes, Szeged, Kecskemét stb., stb.) és ezek közül olyanokat, amelyekben szebbnél-szebb fegyveröv-részletek is voltak, még az ily övek rekonsztuálását meg nem kísérelték. A veszprémi muzeum ásátásainak adataiból már ezzel is megpróbálkozhatunk.

E síroknak találtak néha diszített, máskor teljesen disztelen, kis csont-hengereket. Ezekben késmarkolatot vélték felismerni. Nálunk kétségtelenül kitűnt, hogy ezek türtartó tokok voltak. Vannak sajtáságu kétszárnyu bronz tárgyak. Ezeket az őv diszeinek hitték, holott függesztőknek, kapcsolóknak a beakasztói. Ujabb típusu nyílhegy is került elő, amelyet sebesítésre nem lehetett használni; azért készültek, hogy a gyújtó csóvát ráerősítsék.

A síroknak második típusa szórványosan fordul elő. Mindössze csak három biztosan felismerhető ily sirt volt. Kettő a sírmező nyugati szélén, egy a keleti szélén.

A nyugati 2 váz arccal nyugat felé néz; mind a háromnál a kézfej a hasüregben fekszik, ügylászik kulcsolt volt, a mellékletek részben a

Nyilt-tér.

E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Egyhe, oldó házszer mindazoknak, kik emésztési zavarokban és az ülő életmód egyéb következményeiben szenvednek. Egy eredeti doboz ára 2 korona. Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

Fájdalom-elláplító és erősítő. Bedörzsölés, elhíml, régi jó hűvevű házszer szagát és lüléskől származó mindennemű betegségg ellen. Fredelti Üveg ára K. 2. Kapható minden gyógyszerárakban és drogeriákban. Helyi kiskereskedő hely MOLL A. gyógyszerárakban. (A kir. udvari szállító, Bécs, I. Tuchlauben 9.)

Serravallo

Kina-bora vassal

Hygieniai kiállítás Bécs 1906. Aranyérem és tiszteletbeli oklevél az aranyéremhez. Erősítő szer gyöngőlők, vérszegényeknek és lábadozóknak. — Étvágygerjesztő, idogerősítő és vérjavító szer. KITÜNŐ IZÚ. Több mint 8000 orvosi vélemény.

J. Serravallo, cs. és kir. udvari szállító Triest-Barcola. Vásárolható minden gyógyszerárakban fél literes üveg 2 korona 60 fillér, 1 literes üveg 4 korona 80 fillér.

H I R E K.

A Balatoni Szövetség június hó 29-én Badacsonyban igazgatóválasztmányi ülést tart. A választmányi ülés Kisfaludy Sándor egykori balatoni házában abban a szobájában fog lefolyni, melyben a Balaton nagy költője legszebb munkáit írta. Ezt a szobát most a szövetség Esterházy Miklós herceg jelenlegi birtokos engedelmével múzeumnak rendezte be, melyet a választmányi ülés keretében adnak át rendeltetésének. Ugyancsak ez alkalommal lesz átadva hivatalosan a Badacsony déli ormán épült turista menedék is. Az ünnepélyre és az ezzel egybekötött kirándulásra a Balaton tőrföldből sokan készülődnek.

Szobrok a Balaton mentén. A Balatoni Szövetség elhatározta, hogy több szobrot állít a balatonmelléki vármegyékben. Somogy vármegyében, Balatonföldváron, a kuruc nóták megmentőjének, Pállóczy Horváth Adámnak, Fonyódon

fej mellett vannak; jellegük a többi sír mellékleteitől eltérő. Ezek mellett egy új formájú csiholóvasat találunk, ez már a meg nemrégiben is használatban volt csiholóvashoz hasonló. A sírok magas fekvésűek, a hullá kódarábokkal van lelakva. Hasonló sírok a keresztelyi sírmezőn (Lipp Vilmos ásátásai) és a más vidéki avar sírmezőn is előfordulnak szórványosan.

A harmadik típusú sírjai egészen magasan fekvők. (Már a sírmező legészakibb részén fordulnak elő.) Alig fedi őket egy csekély ekenyomnyi földréteg; a karok szintén kulcsoltak, melléklet pedig alig van.

Ezen ásatással Magyarország történetéhez újabb adatokhoz jutottunk; Veszprémet illetően pedig ama fontos tényt konstatálhattuk, hogy itt a már ismert bronzkori és római kultúra közé a kelta kultúra is beékelődik; végül, hogy az egész ország területét átölelő avar élel Veszprémben is az e helyet megillő mérvben virágzó volt és a magyarság részére előkészítette azt a talajt, amelyen most már ezer évet meghaladó időre tekinthet vissza.

Izléses, szép butort olcsón Török Károly veszprémi asztalos mesternél szerezhet be. Tekintse meg műhelyeit és raktárait a vásártéren, a zsinagóga mellett; talál ott mindenféle szoba-, konyha- és kerti butort, virágállványokat, s láthatja, amint mindent kézzel csinálnak. Jó és szép holmit jutányos áron ott vásárolhat.

Berzsenyi Dánielnek állít szobrot. Veszprémmegyében, Siófokon szobrot állít a balatoni hajózás meg-alapítójának, Széchenyi István grófnak, Almádiban Anyos Pálnak, Vas Gerebennek, Ruzicskának és Csermáknak, a hires zenészeknek. Zala vármegyében: Balatonfüreden Jókainak és Deák Ferencnek, Tapolcán Bathányi Jánosnak, Badacsonyban Kisfaludy Sándornak, Keszthelyen Petőfiné Szendrei Juliának és Nagy Ignácnak, a Pesti életképek volt szerkesztőjének. Mind e szobrok közül legelsőnek Jókai Mór balatonföldvári szobrát állítják föl. A szobor költségeinek előteremtésére a Balatoni Szövetség Anna-napján matiné rendez Balatonfüreden, ahol Jókai legszebb regényét írta. A tervezett szobrok közül legeredetibb lesz két honfoglaló vezér szobra. E két vezér Lehel és Vérbulcsu. A Balatoni Szövetség választmányának egyik akadémikus tagja, Sebestyén Gyula nemzeti muzeumi igazgatór ugyanis történelmi kutatások alapján megállapította, hogy a honfoglaló vezérek közül csak két vezérnek tudjuk a szállásbirtokát pontosan meghatározni. Ez a két vezér az augsburgi romlás mondáiban szereplő Lehel és Vérbulcsu. Mindkettőjük szállásbirtoka a Balaton mellett volt. Lehel vezér szobrát Lellén, Bulcsuét pedig a régi Órskálhoz tartozó Révfölöptúrdón fogják felállítani.

Az Iparoskőr jubileuma. Akik esetleg tévedésből a Veszprémi Iparoskőr 1914 június hó 28-án zásló-szenteléssel kapcsolatban rendezendő 40 éves jubileumára és tánctulajánára meghívót nem kaptak volna — sziveskedjenek erre való igényeiket a kör Elnökségénél bejelenteni.

Az országos borászati kongresszus résztvevőinek egy kisebb csoportja a balatonvidéki szőlők tanulmányozására indult. A tanulmányút két fontosabb pontja Balatonfüred és Badacsony volt. A másvidéki szőlősgazdák tüzetesen megtekintették a kitérő karban tartott és pompás fejlődésnek indult szőlővidéket és elragadtatásuknak adták kifejezést a látottak felett. Megtekintették a badacsonyi állami közpincét, mely az ország legszébb pincéje, azután a látottakon és a tapasztalatokon okulva tértek haza, hogy az új ismereteket használna értékesíthessék.

Posta-távíró gyakornokjelöltek felvétele. A m. kir. posta-távíró és távbeszélőnél gyakornokjelölti állásokra pályázatot hirdetek. Ezen állásokra csakis azok az ifjak pályázhatnak, akik főiskolát, középiskolát, vagy ezekkel egyrangú más tanintézetet sikeresen elvégeztek, 18-ik életévüket már betöltötték, 25-ik életévüket azonban még meg nem haladták, továbbá magyar állampolgárok. A felvételnél előnyben részesülnek azok, akik jogvégtelenséggel bírnak. A sajátkezűleg írt és születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal felszerelt folyamodványokat a már közszolgálatban állók előjáró hatóságok, a közszolgálatban nem állók pedig az illetékes főszolgabíró, vagy polgármester úján folyó évi július 15-ig ahhoz képest, hogy a pályázók hol ohajtanak alkalmazást nyerni, a budapesti, kassai, kolozsvári, nagyváradi, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári, vagy zágrábi posta-és távíróigazgatóságokhoz nyújtják be. Ezenkívül folyó évi július hó 30-ig az illető posta-és távíróigazgatóság vezetőjénél személyesen is jelentkezni tartoznak. A felfogadott posta-és távíró gyakornokjelöltek fogadalmat tesznek, félhavi részletekben utólagosan esedős évi 800 K segélydíjat kapnak. Budapest, 1914 június hó 6-án. Kereskedelemügyi m. kir. Miniszter.

A balatonfüredi hajó kikötő állami átvétele és kiépítése tárgyában a Balatonfüredi Magyar Yacht Club helyiségében Lisznyai-Damó Tihamer miniszteri tanácsos elnöksége mellett értekezlet volt. Megállapodtak abban, hogy az új hajó kikötő Vasvári Kolos ny. hercegprímás telke alatt lesz, míg a mostani kikötő helyét más célra fogják a fürdőfejlesztés érdekében felhasználni. Az új kikötő, a vasuti állomás és a közszeg között egy új közlekedési utat is nyitnak. Főként azért, hogy a nagy teherszállítást a jelenlegi útról eltereljék és ezt inkább úgya a személyközlekedésre használják. A kikötő ügye iránt a Balatonfüreden üdülő Ghillány Imre báró földmívelésügyi miniszter is érdeklődött.

Baraktábor Várpalotán. A honvédelmi miniszterium tudvalevőleg barak tábort épített. Az építésre vonatkozólag most bocsátotta ki a honvédelmi miniszter a versenytárgyalási hirdetményt, a melynek főbb részei a következők:

1. A Várpalotán építendő baraktábor építési munkáinak biztosítására folyó évi július hó 9-én

d. e. 10 órakor a honvéd főparancsnoksági palota nagy tanácstermében (Budapest I. ker., Vár, Disz-tér 17. I. emelet 7.) nyilvános árgerményes versenytárgyalás tartatik a következő munkákra és kiirási összegek mellett:

I. Földmunka	16.495 K.	59 fill.
II. Kőműves és burk. munka	622.02	81
III. Kőfaragó munka	14.212	89
IV. Vasbetétes betonmunka	251.296	41
V. Ácsmunka	211.933	98
VI. Tetőfedő munka	82.732	72
VII. Bádigos munka	75.429	77
VIII. Asztalos munka	103.712	28
IX. Lakatos munka	108.124	32
X. Mázoló munka	27.012	58
XI. Üveges munka	12.852	59
XII. Padlózati munka	21.041	63
XIII. Szobafestő munka	1.298	39
XIV. Cserépkályhás munka	200	—
XV. Vaskályhák	31.464	—
XVI. Takaréktűzhelyek	2.380	—
XVII. Csatornázási munka	31.038	85
XVIII. Vízvezetési munka	5.651	85
XIX. Rabitz munka	26.741	29

Összesen: 1.645.621 K. 50 fill.

2. Ajánlatok az I. és II. alatti föld, kőműves és burkolati munkákra csak összesen a XVII. és XVIII. alatti csatornázási és vízvezetési munkákra szintén csak összesen, a többi római számmal jelzett munkákra külön-külön, vagy végül az összes munkákra összesen tehetők. Ha ajánlattevő ajánlatát a kiirt összes munkanemekre összesen kívánja tekintetni, ennek az ajánlatban határozott kifejezés adandó.

A fentiekől eltérőleg tett vagy más csoportosítással összesen jelzett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

3. Az építési program szerint a tábor területén szükséges terepszabályozási munkák és a közlekedési utak kiépítése a kirendelt honvéd építésvezető által önkézelésben lesz végrehajtva. A terepszabályozási munkák akként lesznek szorgalmazva, hogy 1914. évi augusztus hó 1-ig a vállalatai uton felépítendő építmények legalább feleresze munkába vehető lesz. A határidőtől számított nyolc hónap alatt, az 1915. évi április hó 1-ig a tiszti, legénységi és istálló barakok oly állapotba hozandók, hogy azok a csapatok által használatba vehetők legyenek. mig további négy hónap alatt az 1915. évi augusztus 1-ig a kiirási tárgyat képező összes munkálatok teljes befezést kell hogy nyerjen.

6. Az ajánlatok szigoruan egyidejűleg kiadott ajánlati minta szerint a kiirási művelethez tartozó költségvetések egységáraiól, illetve egységára számítandó százalékokban kifejezendő árgerdemennyel, illetve felülfizetéssel, esetleg a kiirt egységárok mellett tendők. Csakis szabályszerűen kiállított és pecséttel lezáró sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján benyújtott ajánlatok vétetnek tárgyalás alá. Az ajánlatot tartalmazó boríték külsején feltüntetendő, hogy az a Várpalotán építendő baraktábor építési munkáira vonatkozó ajánlatot tartalmazza.

7. Az ajánlatok a honvédelmi miniszterium 9-b osztályához címezve (I., Vár, Szent György-tér 3. sz. III. em. 42. a.) közvetlenül vagy posta útján akként nyújtandók be, hogy oda legkésőbb 1914. évi július hó 8-ának déli 12 órájáig beérkezzenek.

12. Az odaítélés 1914. évi július hó 20-ig fog megtörténni. A honvédelmi miniszter fenntartja azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között szabadon válasszathasson, vagy az ajánlatoktól teljesen eltekintessen.

13. A kiirási művelethez és a helyi viszonyokra nézve a helyszínen már működő m. kir. honvéd építésvezető Várpalotán részletes felvilágosítókkal szolgál.

Budapest, 1914. június hó 12-én. A m. kir. honvédelmi miniszter.

WINTER áruház Veszprém.

Nagy választék női és leány díszített kalapokban. Állandó nagy raktár a legújabb modeln kalap formákban. Alakítások és gyászkalapok soron kívül azonnal készíttetnek.

A legmegbízhatóbb szolid kiszolgálás.

Telefon 124. Rendkívüli olcsó árak! Telefon 124.

**Páva védjegyű elismert leg-
jobb gallérok, kézelők, férfi
fehérneműk kizárólag
ROSENBERG MÓR
divatruházában kaphatók.**

— **Megnyílt a balatoni vasút.** A balatonparti hegycsuszamlás helyén az új pályát a Balatonban épített kőmólón vezetik. Ez a vonalrész már készen van és június 13-án, szombaton volt meg a vasút bejárása. A Máv. részéről *Bacsinszky* zágrábi üzletvezető, a vármegye képviselőjében *Kányay* József enyingi főszolgabíró volt jelen. A délutáni gyorsvonat haladt át rajta elsőnek. A balatonmenti hegyeket ezen a részen furják, vizsgálják, hogy összetételüket megismerjék és hogy a talajvizek ereit megtalálják. E vizsgálódás alapján máris megdőlt az a híresztelés, hogy Balatonkenese elveszti vasutját, melyet a csittényi alagút elkerülése miatt Manómajor irányában szándékoztak elvezetni. Ugy tudják, hogy a csittényi partokat a vasutvonal mentén kőtámaszokkal megerősítik és a megtalált belső vízereket alkalmas csatornákkal elvezetik. Ezzel azután meg lesz szüntetve ennek a vonalszakasznak a veszedelme.

— **A Magánalkalmazottak Sport-egyesülete** című budapesti egyesület június 20-tól tíz napra terjedő balatoni kirándulásra indul. A kirándulók két csoportban járják meg a Balaton szép tájait. A Balatoni Szövetség kiránduló csoportoknak kézzel van segítségére, hogy céljukat minél jobban és kedvezőbb körülmények között érjék el.

— **A balatonalmádi gyermekszanatórium** az első gyermekcsoport — 126-an — megérkezett és élénkiséggel jöleszleg hat a népesedő fürdőtelepre. A tapasztalatok szerint az Almádban való üdülés kiváló hatással van a gyengébb szervezettel gyermekekre. Ezért igen kívánatos, hogy az intézmény minél nagyobb fejlődésnek induljon.

— **A „Vasárnapi Ujság”** június 21-iki száma legelő a legutóbbi napok egyik legnevezetesebb aktualitásával, a német császár konopisti látogatásával foglalkozik. A többi képei is mind aktuális; a pozsonyi Pázmán Péter-síremék felavatása; Lechner Ödön és Spányi Béla temetése, régi magyar borprések a pincegazdasági kiállításról, a főváros új gázgyárának átadása, a legutóbbi sport-ünnep, a Kyrenaikában kiállított pompás Afrodite-szobor (Arduino Polasanti hírneves olasz tudós cikkével), a római általános sztrájk. Szépirodalmi olvasmányok: Kaffka Margit regénye, Zsoldos László novellája, Pasztor Árpád és Dutka Ákos versei, Schöpfung Aladar színházi cikke, gróf Vay Péter cikke Kokiukináról, ötödik világháború utjáról (képekkel), Hevesy Andor cikke Rákóczi franciaországi tartózkodásáról. Egyéb közlemények: olasz katonai postagalambok, a pragmatica sanctio most megtalált kézírata, s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet sakkjáték, stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Népnap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

Könyveket, írószereket és papíraruakat

FODOR FERENC

könyv- és papírkereskedésében Veszprém, Szabadság-tér vásároljunk! Lelkiismeretes pontos kiszolgálás! Villanyerőre berendezett könyvnyomda, könyvkötészet.

— **A balatoni fürdőélet igen szépen megindult.** A nyaralótelepeken egyre élénkül az élet és csak tartós meleg idő szükséges, hogy egyszerre vidám sereggel népesüljön be a Balaton.

— **A Veszprémvármegyei Tüzoltó Szövetség** június 28-án délelőtt 12 órakor Enyingen a község háza tanácstermében huszonegyedik évi rendes közgyűlést tartja, melyre a szövetség összes választmányi tagjai, tagtestületei és a tüzoltó intézmény iránt érdeklődők meghívottak.

— **A Fővárosi Sportkör** június hó 28—29. napjain 40—50 résztvevővel kirándulást szervez a Balaton vidékére. A kirándulók megtekintik az újjáépült Balatonfürödöt, Tihányt, Badacsonyt, Siófokot, Keszthelyt és Hévizet. A kirándulásra számos hölgy vesz részt.

— **Egy sorozat művészies reklám bélyeg**et adtak ki a „Bersonművek” Budapest, VII., amelyek mindenkinek ingyen megküldenek egy 5 filléres levélbélyeg beküldése után.

— **A női szépség a művészetben** című 12 pompás színezett műmelléklettel és száznál több képpel illusztrált díszművet, melynek belfi ára 20 korona ingyen és azonnal megszerezhető mindenki, aki 14 koronával egy félévre előfizet a „Pesti Napló”-ra s egy további félévre előfizetési kötelezettséget vállal. Rafael és a többi világhírű festőművész mind szerepel több műalkotással ebben az albumban, amely valóságos galériája a klasszikus női alkotásoknak. A Pesti Napló jövő karácsonyi albuma — A gyermek a művészetben — eddigi híres karácsonyi ajándékait is felül fogja futni. A Pesti Napló előfizetési ára egész évre 28 korona, félévre 14 korona, negyedévre 7 korona. Hirdetési feltétlen eredménnyel járnak. Kérjen prospektust és mutatványszámot a kiadóhivatalból. Budapest, VI., Podmaniczky-utca 12.

— **Szép akar lenni?** akkor használja a Krieger-féle szépség-szereszt, melyek hírnevesek az egész világon. A Krieger-féle Akácia-Crém 2—3. nap alatt minden szépséghiányt, szeplőt, májfoltot, pattanást, eltüntet, teljesen ártalmatlan. Fehériti, üdíti, simítja a bőrt, tehát szépít, fiatalít. Ára 2 korona. A Krieger-féle Akácia-szappan kellemes illatú, tartós és üdítő hatású, ára 1 korona. Krieger-féle Akácia-puder védi a bőrt a nap és szél befolyása ellen. Doboza 1 korona. Aki ezeket a kozmetikai szereket használja, annak nem kell vénüléstől tartania, szépségét megtartja a legmagasabb korig. Kaphatók a gyógyszerüzletekben és drogeriákban. Póstan küldi az egyedüli készítő: Krieger-gyógyszerár, Bpest, Kálmán-tér.

— **A Diszító Művészet** most megjelent 6-ik száma az iparművészeti oktatás kérdésével foglalkozik. 250 képből mutatja be miként kell felkészülni rajzbeli és diszító művészeti tevékenységre és a kitarító tanulás miként vezet a kész butor, szővőt, himzett, batik, kőnyomdai, freskó, ötvös, majolika, szobrászati, grafikai stb. munkákhoz. Ugyan ez a szám a hasznos tudnivalók s az izlés iskolája rovatában irányítást nyújt technikai és művészeti szempontból. Szerkesztői gondnoki feladatában a közönség szakszerű kérdézőködésére ad feleletet. Vasalással lemásolható gazdag mintatára pedig közvetlenül felhasználható mindazok által, akik diszító művészettel kedvelésből vagy kenyérkeresetből foglalkoznak. A második félévre elő lehet fizetni 750 koronáért, egész évre 15 koronáért minden könyvkereskedőnél és a kiadóhivatalnál, Budapest V., Rudolf-tér.

Irodalom és művészet.

* **A Csongor és Tünde új kiadása.** Vörösmarty szellemének ragyogóan bájos remeke, a „Csongor és Tünde,” irodalmunknak a legtöbb szépségben tündöklő ékszere, új olcsó kiadásban jelent meg Radó Anlál nagy szeretettel és hozzáértéssel szerkesztett vállalatában, a Magyar Könyvtárban. Örvendetes esemény ez, mert e kiadásban előreláthatólag még jobban el fog terjedni ez az elragadó, halhatatlan szépségű mű, a melyet még mindig nem ismernek eléggé, holott legtisztább és legbecesebb szellemi értékeink közé tartozik.

A füzetet a Lampel R. (Woldianer F. és fia) cég adta ki; ára 60 fillér.

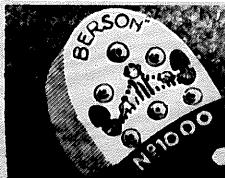
* **Az Élet.** c. szépirodalmi hetilap június 14-iki száma igen érdekes tartalommal jelent meg. Tartalmából kiemeljük Halasi Andor tanulmányát Tormay-Ceceriől, Gyöngyössi Iván cikkét. Szentirmay Gizella novelláit, Aquinói Szent Tamás Urnapi himnusát Sik Sándor jeles fordításában, továbbá Horváth Ákos és Vitovszky István költeményét, S. Bokor Malvin nagyszerű regényét, a „Völgény Ur”-at. Ezenkívül találunk még karcolatokat és más egyéb érdekes, és tanulságos dolgokat, melyeken kívül rendes heti rovatok valamint a mindig érdekes, ismeretterjesztő és aktuális képek egészítik ki a kitünően szerkesztett katolikus szépirodalmi lapunkat, melynek egyetlen katolikus család asztaláról sem szabadna hiányozni. Szerkesztő Pethő Sándor. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VII., Damjanich u. 50. Előfizetés félévre 10 korona.

* **Monsieur Parent.** Amodern irodalom Bocacciojának, Maupassantnak egy nálunk eddig teljesen ismeretlen hosszabb novellája jelent meg most magyar fordításban: „Monsieur Parent” című elbeszélés, a nagy francia író leginomább, legmélyebb és legemberibb dolgainak egyike, egy rendkívül érdekesen, és emberi lélekbe belevilágítóan megírt történet, egy becsületes derék ember tragédiájáról, akit megcsalt a felesége s a fiát is elrabolta tőle, hogy soha ne tudja, csakugyan az öfia-e, vagy másé. A novellát Benedek Marcell fordította igen szépen s a Lampel R. (Woldianer F. és fia) cég adta ki; ára 30 fillér.

* **Darvin.** Dr. főlöp Zsigmond népszerű természettudományi folyóiratának június 14-iki számában Der Marmol angol csillagász ama legújabb megfigyeléseket és számításokat ismerteti, melyekből arra következtethetünk, hogy még a Neptunuszban is vannak ismeretlen bolygók. A szerkesztő a legújabb biológiai kísérletekről számol be. „A másodlagos nemi jellemvonások megváltoztatása operáció útján” címmel. Dr. Nagy Jenő Helgoland madárvilágáról mond el érdekes dolgokat. László Artúr azt a beszélgetés számláló gépet és rendszert ismerteti, melyet a fővárosi telefonhálózatban most fognak bevezetni. Dr. Gáspár Lajos a „lápsorló” cseveg. Érdekesek a banánról és a villámhárító történetéről szóló cikkek is. A kéthetenként megjelenő folyóirat előfizetési ára a Darwin-Könyvtár kötetivel együtt fél évre 5 K. Mutatványszámot küld a kiadóhivatal Budapest VI., Andrássy-ut 60.

* **Nincs többé holt idő.** Soha többé igazsággal nem lehetett ezt mondani, mint az idén, mikor a közigazgatás reformjáról szóló javaslatok tárgyalásával a parlamentben új politikai harcok veszik kezdetüket épen júliusban. Nincs tehát intelligens ember, aki az újságolvasást most mellőzhethetné. Epen azért hívjuk fel tisztelt olvasóközönségünk figyelmét a legelterjedtebb naplira, a dr. Légrady Imre szerkesztésében megjelenő Pesti Hírlapra, melynek fő erőssége, hogy pártokon kívül és felül állván, szigorú ellenőrzést és igazságos kritikát gyakorolhat mindennel és mindenkivel szemben. Ennek köszönheti a magyar sajtóban paratlanul álló népszerűsége. Mint a lap kiadóhivatala minket értesít, a cikkek és tárcák jeles gárdáját új munkatársakkal sikerült szaporítani, úgy, hogy a Pesti Hírlap munkatársai sorába számíthatja ma hazánk legjelesebb és legkedveltebb íróit, kik közül legyen elég kiemelnünk Gárdonyi Géza, Molnár Ferenc, Heltai Jenő, Móricz Zsigmond, Szomaházy István, Abonyi Árpád, Porzolt Kálmán, Szini Gyula, Murai Károly, Tömörkény István, S. Bokor Malvin, Lux Terka, Szabó-Nagall Janka, Alba Nevis, Diplomata, Benda Jenő, Lampérth Géza, Pasztor József, Szász Zoltán, Mészé Ernő, stb. neveit. A Pesti Hírlap napról-napra a legnagyobb terjedelemben, vagyis legbővebb tartalommal jelenik meg; naponta 12—16, sőt 20 oldalal is többet ad, mint más napilapok; tehát járása egyenlő előfizetési ár mellett a legelőnyösebb. A Pesti Hírlap ma kétszertelenül a legelterjedtebb lap, amelyben példányszáma (hetiközben 12)—130 ezer, vasárnapokon 160 ezer) a legolcsóbb és legnépszerűbb boulevard-lapokat is felülmúlja. Ezért van legtöbb hirdetés is, lévén a hirdetés a Pesti Hírlapban legegyszerűsebb. A Pesti Hírlap mindennap annyi szerkesztői üzenetet hoz, mint más lapok egész heten át, tehát a közönség igényeit utbaigazítás, tanácsadás szempontjából is legnagyobb mértékben elégíti ki. A Pesti Hírlap külön kedvezményeket is nyújt előfizetőinek, amelyben a Divatszalon című kitünő divatlapot kedvezményesen árón rendelhetik meg és karácsonyi ajándékkul kapják a Pesti Hírlap nagy képes napját. A Pesti Hírlap előfizetési ára egy hóra 2 korona 40 fillér, két hóra 4 korona 80 fillér, július—szeptemberi negyedévre 9 kor. 80 fillér. A Pesti Hírlap kiadóhivatala, hova legelőszérűbb postautalvánnyal küldeni az előfizetést, Budapest, V. ker., Váci-körút 78. szám alatt van.

Könyvnyomdai
valamint **könyvkötészet** munkálat
legszebben, leggyorsabban, legolcsóbban
készít **FODOR FERENC**
villanyerőre berendezett
könyvnyomdája és könyvkötészet **VESZPRÉM.**
TELEFON: 54. szám.

Berson

Summisarok
a legjobb

— Egy jó házból való fiu, ki legalább (két) középiskolát is végzett fizetéssel gépmester tanonc felvételt FODOR FERENC könyvnyomdájában.

Közgazdaság.

x Gondozzuk réjteinket. Köztelek legutóbbi számában ismerteti a karinthiai havasi legelőknél végzett műtrágyázási kísérletek eredményeit. E havasokon az istálló trágyával egyedül, vagy műtrágyával egyedül, vagy a két, keverékével trágyázva, az átlagos termések hehtáronként 1908-ban 969 kg.-ról 2730 kg.-ra, 1909-ben 1100 kg.-ról 3010 kg.-ra, 1910-ben 1759 kg.-ról 2678 kg.-ra, 1911-ben 2460 kg.-ról 3636 kg.-ra kg.-ra, 1912-ben 1335 kg.-ról 2139 kg.-ra, emelkedett s a 12 rét a közül nem egy egy ötszörös-hatszoros termést adott e műtrágyázás következtében, s a termett széna minőségileg is sokat javult. Most volna nálunk is annak az ideje, hogy gazdáink réjteiket és legelőiket készíttül-kasul megboronálják, a káliszuperfoszfáttal beszórják, s így azok termését már a jövő évben megkésztesszék.

x Árlejtési hirdetmény. A veszprémi kir. törvényszék és a veszprémi kir. járásbírósi hivatal helyiségeinek, valamint a veszprémi kir. ügyészség hivatali és fogházhelyiségeinek egy esetleg három évi fűtéséhez évenként szükségeslő 362 és 172 köbméter vagyis összesen 534 köbméter I-ső osztályú száraz s⁹/-ed részben bűk, 1/-ed részben cserhasáb fának szerződés mellett való biztosítása céljából folyó évi július hó 30. napján délelőtt 9 órakor a törvényszéki épület 23. sz. szobájában zárt írásbeli versenytárgyalás fog tartatni. Felhívom mindazokat, kik a tárgyalásban részt venni óhajtanak, hogy ívenként 1 koronás bélyeggel ellátott ajánlatukat a tárgyalás napjára a veszprémi kir. törvényszék elnököhöz közvetlenül vagy posta útján nyújtsák be. A szállítási szerződés feltételei a törvényszéki épület 23. sz. szobájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők, esetleg a postaköltség előzetes beküldése és az illető címének pontos közlése mellett Gaál Lajos kir. törvényszéki irodaigazgatónál megszerzethetők. Veszprém, 1914 június 9. Juraszek János kir. törvényszéki elnök.

x Árlejtési hirdetmény. A veszprémi kir. törvényszék és az annak területén lévő kir. járásbírósi hivataloknál alkalmazott hivatali szolgák 1915. évben felmerülő ruha szükségletének szerződésileg való biztosítása céljából a folyó évi július hó 30. napján délelőtt 10 órakor a törvényszéki épület 23. számú szobájában zárt írásbeli ajánlati tárgyalás fog tartatni. Felhívom mindazokat, kik az ajánlati tárgyalásban részt venni óhajtanak, hogy ívenként 1 koronás bélyeggel ellátott szabályszerűen kiállított ajánlatukat lepecsételt borítékban a tárgyalás napjára a veszprémi kir. törvényszék elnököhöz közvetlenül vagy posta útján nyújtsák be. A szállítási feltételek a törvényszék 23. sz. szobájában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők, esetleg a postaköltség előzetes beküldése mellett Gaál Lajos törvényszéki irodaigazgatónál megtekinthetők. Veszprém, 1914 június 9. Juraszek János kir. törvényszéki elnök.

WINTER áruház Veszprém.

Nagy raktár a legújabb fazonú és minőségű fűzők, melltartók és fűzővédők. Nagy lerakat női és gyermek harisnyákból. Utólréheletlen minőségű bőr, svéd és cerna kesztyűk — Legújabb divatu minden minőségben és színben nap- és esernyők 2:70 korántól feljebb. Nagy lerakat selyem, eredeti matyok himzésű és bőr ridikulókból. A legújabb fazonú blousok minden kivitel és minőségben. Női divatickek legmegbízhatóbb beszerzési forrása!

Telefon 124. Rendkívüli olcsó árak! Telefon 124.

Anyakönyvi kimutatás.

1914. évi június 8-tól 1914. évi június 23-ig.

Születés: Pálkás József Károly fűszerkereskedő és neje Purga Erzsébet fia Emil Miklós Béla r. k. — Toma Dezső máv. hivatalnok Koncser Emilia fia Endre Ferenc r. k. — Répási József napszámós és Orvein Mária leánya Mária r. k. — Léber Konrád cipészegéd és neje Lakos Mária Anna leánya Julianna r. k. — Sári Lőrinc kocsis és neje Pap Terézia fia Károly r. k. — Bezsó István villanyserelő és neje Gerces Mária leánya Margit Rozália r. k. — Zabó Vince cipész iparos és neje Bátor Mária fia Lajos r. k. Farkasházi Ferenc máv. kocsirendező és neje Váci Iréne leánya Irén r. k. — Szabó György kávéfőző és neje Rostási Mária leánya Mária Magdolna r. k. — Roitenbücher Gyula gépész és neje Széchenyi Erzsébet fia Jenő r. k. — Német József nádázó és neje Henn Katalin leánya Margit Magdolna ref.

Haldózs: Répási Mihály urodalmi éjjeli őr r. k. 57 éves. — Maár Emilia Zoltán r. k. 15 napos. — Özv. Kovács Sebestyenné Rénes Katalin szegényházi tag r. k. 73 éves. — Földes János r. k. 17 hónapos. — Özv. Német Dezsóné Ughi Margit napszámós r. k. 35 éves. — Brelli Erzsébet szegényházi tag r. k. 70 éves. — Horváth Ilona r. k. 7 hónapos. — Balai Lenke ref. 2 éves. — Kendefi Ferenc magánzó r. k. 78 éves. — Károvcis Hermin r. k. 20 éves.

Házasság: Lehner József v. végrehajtó r. k. és Adler Mária Alojzia r. k. — Herczeg József bérkocsitulajdonos ref. és Csomay Julianna r. k. — Hesztencz Mihály csizmadia segéd r. k. és Kovács Anna varrónő r. k. Pintér János kőműves segéd r. k. és Szabó Mária r. k.

Veszprém r. t. város polgármesterétől.

7139 1914 szám.

Pályázati hirdetmény.

Veszprémvármegye alispánjának 9021/1914 számú határozatában foglalt felhatalmazása alapján pályázatot hirdetek Veszprém r. t. városban az ujonnan szervezett és üresedésben lévő műszaki tisztii állásra.

A műszaki tiszt teendőit a szervezési szabályrendelet írja elő és az 1912. LVIII. t.-c.-ben megszabott általános képesítés mellett, valamely aiosb foku műszaki képesítéssel (vizmesteri, utmesteri, kőművesmesteri, építőmesteri stb. oklevél) is birnia kell.

A műszaki tiszt a XI. fizetési osztályba tartozik és a XI. fizetési osztály 3. fokozatába választatik, vagyis jelenlegi javadalma 1400 kor.

fizetés és 560 kor. lakáspenz. A városi nyugdíjintézménynek tagja.

Felhívom ennél fogva a pályázni kívánókat, hogy születési bizonyítvánnyal, képesítésüket igazoló okirattal s amennyiben jelenleg szolgálatban volnának, szolgálati bizonyítvánnyal felszerelt és sajátkezűleg irt pályázati kérvényeiket Veszprém r. t. város polgármesteri hivatalánál 1914. évi július hó 15-ének déli 12 órájáig nyújtsák be, mert a későn érkező, vagy kellően fel nem szerelt kérvények figyelembe nem vétetnek.

Veszprém, 1914. évi június hó 12-én.

Dr. Komjáthy László
polgármester.

505—914. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a veszprémi kir. járásbírósnak 1913. évi Sp. II. 532/5. számú végzése következtében Dr. Rosenberg Lajos ügyvéd által képviselt Steinecker István örvényesi lakos javára 1820 K. 00 fill. s jár. erejű 1914. évi április hó 9-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 650 korona 00 fillérre besútt következő ingóságok, u. m.: sertések és uszó nyitvanos árverésen adalhatnak.

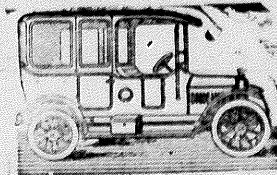
Mely árverésnek a veszprémi kir. járásbírósi 1914. évi V. 295/2. számú végzése folytán 1320 korona 00 fillér tőkekövetés, ennek 1910. évi október hó 28. napjától járó 8% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 160 korona 38 fillérben bírólag mar. magállapított költségek erejű. KADARTAN alprtes malmában leendő megtartására 1914. évi július hó 2-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzással hivatalnak mag. hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 103. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbit igerőnek, szükség esetén hecsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az előírandó ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták, azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Veszprém, 1914. évi június hó 15. napján.

Boros,
kir. bírósági végrehajtó.

Automobilok

keveset használt eladók. Magyarországon legnagyobb választékban 150—200 darabig állandóan rendelkezésére áll, **fuvarozásra, városi és tura-használatra**, nyitott és csukott autók, valamint **autobuszok és teherautomobilok** minden célra, mindenféle gyártmányú legutolsó típusokból állandó **kiállítás 1000 koronától feljebb** minden árban. **Keveset használt gummik és felszerelések. Budapest, VI., Liszt-Ferenc-tér 3. sz.**

Telefon 149—62.

FEKETE SÁNDOR.

KOGUTOWICZ-LITCKE VILÁGATLASZ. Most jelent meg a 10-ik füzet, ebből a nagyjelentőségű földrajzi munkából, melyet a Magyar Földrajzi Intézet r. t. kibocsát.

A mexikói háborús bonyodalmak — melyek az olvasó közönség figyelmét az újvilág felé irányítják — napról-napra komolyabb stádiumba kerülnek és maris megjelent a harc-zinter magyar nyelvű tökéletes tájékoztatást nyújtó térképe a »VILÁGATLASZ« most megjelent füzetében. A nagy tudományos készütségről tanuskodó mű szerkesztői a megjelenés sorrendjét, a napi szükséglettől is teszik függővé, hogy ezáltal is rátereljék a közönség figyelmét e monumentális vállalkozásra. Közép-Amerika térképén kívül találjuk Magyarországot 1:1,500,000 mértékű térképét is. — Ez a lap teljesen magyar munka, gyönyörű hegyrajza a legjelesebb tudósaink folytonos ellenőrzése mellett készült és így minden eddiginél autentikusabb. Közel 4000 helyneve a legfinomabb jól olvasható metszés, teljes vasúthálózat és megyei beosztás fokozta használhatóságát. Szintén teljesen magyar munka Afrika 6 különféle térképe. E kisebb térképek mindegyike nagy gonddal összegyűjtött legújabb adatokat tartalmazza, könnyen áttekinthető összeállításban és izléses kivitelben mutatják be a legújabb expedíciók és tudományos kutatások eredményeit, hogy közönségünk is megismerhesse ezt a fekete világrészt, mely az európai érdekszférákat napról-napra közelebből érinti. **Prospektust és mintalapokat készírómet küld a kiadóintézet:**

Magyar Földrajzi Intézet Részvénytársaság

Budapest, V. ker., Rudolf-tér (Margit-híd, pesti hídfő).

Kéveközők,

minden mennyiségben szállíthatók,

zsákok,

jutásakzsinog, szőlőkötöző-fonal, komlózsinog, csomagoló vászon, waggonkötél, kötélgyártófonal, stb. legelőnyösebb beszerzési forrása; Juta- és kenderipar r.-társ.,

BUDAPEST,
V., Klotild-utca 22.

Sürgőnyeim: VULPES, Budapest.

WINTER áruház Veszprém.

Szűrt kávéterményű férfi fehérnemű osztály. Kifűző ruhák, fehér férfi ing K. 25-35 félébb. Nagy rakár sephier, sport és apacs ingekben. Francia és német szabású fehér és színes lábravalók. Hársnyá és soeknikben valamint nyakkendőikben, versenyen kívül áruk ugy arakban mint minőségben. Nagy választék mindennemű ural díval cikkekben.

Telefon 124. Rendkívüli olcsó árak! Telefon 124.

Eledő földek.

Veszprémben, a Szabadi-utban, a város végén, husz (magyar) hold prima szántóföld egészben vagy részletekben

eladó.

A vételár 60—70 %-ig előnyös bankkölcsön szerezhető. Bővebbfelvilágosítás dr. Horváth Rezső ügyvéd irodájában nyerhető.

Littke L. pezsgőbörgyár-telepe PÉCS.

Főraktár: Budapest, IV. Szép-utca 3. sz.

Frigyes főboreg 6 császári és királyi fensége, Szávator Lipót főboreg 6 cs. és kir. fensége és a „Nemzetközi Hátikocsi” és „Európai Expresszvonal-Társaság” szállítója.

Pezsgőfajok: Sport „Grand Vin Sec”, Casimo „Extra Sec”, „For England” (szá-vanykás), Britania, „Extra Dry” (cukor nélküli)

Hasonlits több gépet egybe: Rendelést tész Blickensdorf-re!

A legtartósabb rendszerű író-gép, elpusztíthatatlan szerkezettel és sok különös előnnyel.

Több mint 165.000 darab van használatban!

Ara két beülfajjal, elegáns zárószekrényvel 270—380 korona.

GROYEN & RICHTMANN

román kir. szállítók KÖLN, Mauritiussteinweg 84. Képvisele Ausztria-Magyarország számára: Ing. Ian Svehla, Prága, II., Quai Palacky 42. — Képes árjegyzék ingyen.

Jugyen

ADUNK HASZNÁLATRA

MŰVÉSZI KIVITELTŰZÉS ÉS BETÖRÉSMENTES, LI PANKÉL

TAKARÉKPERSELYT BÁRKINEK.

Tryon

PESTMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR RT.

BUDAPEST, IV. Kötő-utca 8.

OBERURSELI MOTORGYÁR RÉSZV. TÁRS.

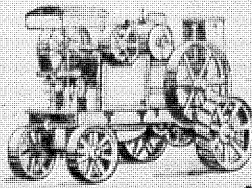
Bécs, VI. Gumpendorferstrasse 72.

Diesel-motorok.

Stabil-benzinmotorok. Motorcséplőkészletek.

Magánjáró és Szívógáz-motorok.

Kéltetemű nyersolajmotorok.

„GNOM” a legjobb motor!

BOUVIER PEZSGŐ

Eladó ház!

Veszprémben, a Kossuth Lajos-utcában levő emeletes házam eladó. Bővebbet Dr. Révész Gusztáv ügyvédnél Tapolca.

SZEPLŐS

csunya lányok, májfoltos, kiütéses asszonyokon azonnal segít

A VILÁGHIRŰ FÖLDES-FÉLE

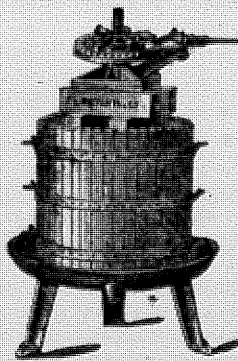
MARGIT-CRÈME ÉS SZAPPAN

A Margit-crème rögtön szünteti szeplőt, májfoltot, bőrkiütéseket, atkat (mitesser) s mindennemű bőrbajt.

A Margit-créműl az arcból úde, rózsás lesz, a ráncok, redők eltűnnek. A Margit-créműt a világ legjobb asszonyai, hercegnők, grófnők, bárónők, híres művésznők stb. használják a el vannak ragadtatva annak páratlan bőrkonzerváló és és bőrzépigítő hatásától. — 6 koronás rendeltéseket bárhova bermentve küld

FÖLDES KELEMEN gyógyszerára ARAD.

Veszprémben kapható: Csermák Lipót, Kocsuba Emil és Ince Kálmán gyógyszerárakban.

A mi legmodernebbül berendezett különleges gyári raktárunk

40 éve élén áll

a prés-gyáraknak és szakkörökben

A LEGJOBB HIRNEK

örvend. Kérje a 409. számú különleges árjegyzéket bor és gyümölcs sajtókról, teljes szűrőtelési berendezésekről, **hydraulikus sajtókról**, gyümölcs és szőlő malmokról, boggyóokról stb.

Több mint 700 érem és első kitüntetés stb.

PH. MAYFARTH & Co.

WIEN, II., TABORSTRASSE 71.

FRANKFURT A. M.

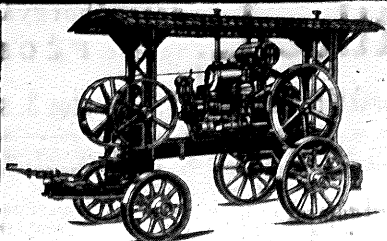
BERLIN.

PÁRIS.

Különös gyár borászati és gyümölcsértékesítési gépek terén.

1300 munkás.

Képviselelők keresetnek.

Üzemzavar kizárva. Gépész felesleges.

LANGEN és WOLF

Wien, X.3., Laxenburgerstrasse 53 55.

Ausztria-Magyarország legnagyobb, legrégebbi motorgyára.

Kizárólagos raktár és egyedárúsítás Veszprémvármegye területére MÜLLER OSZKÁRNÁL Veszprém.

Világhírűek, utolérhetetlenek az eredeti

Ottó motorok

benzín, petrolin, nyersolaj, szivógáz stb. számára.

121.000 használatban. 1.300.000 lóerőre.

Egyedüli motor, melylyel üzemzavar nélkül biztosan lehet csépelni.

Diesel rendszerű nyersolajmotorok gyáruk, ipartelepek hajtására.

Legmeszebbmenő jótállás!

Kedvező fizetési feltételek!

Legtökéletesebb, legegyszerűbb szerkezet. Legesekélyebb benzinfogyasztás!

„HUNGÁRIA“ CIPŐGYÁR FIÓKJA

(ezelőtt Moskovits cipőgyár üzlete)

VESZPRÉM, Rákóczi-ut 5. sz. alatt van.

Felülmulhatatlanul elegánsak és jó izlésűek a Hungária Cipőgyár

összes cipő gyártmányai.

Kérjük üzletünk kirakatát megtekinteni.

— Szép vászon cipőkben és szandálokban nagy választék. —

Olcso, talpra vésett szabott árak.

Tisztelettel

KALMÁR ADOLF,

a cég üzletvezetője.

WINTER áruház Veszprém.

Nyári férfi harisnya Occasíó!

1 tucat férfi soekni sima dívat színekben K 3.50.

1 tucat férfi soekni dívat esikokkal K 3.85.

1 tucat férfi soekni nyers szín (maks) kötött K 5.50.

Férfi flor soekni minden színben párja -65.

Telefon 124. Rendkívüli olcsó árak! Telefon 124.

Steckenpferd

liliumtejszappan

Bergmann & Co., cégtől Tetschen a Elbe.

egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szeplo ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr—és szépség gondozásában való fölülmulhatatlanságáért. Ezernyi elismerőlevél! Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ügyeljen nyomtatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 80 fillérért kapható gyógyszer-tárakban, drogériákban, illatszertüzetekben stb. Hasonlóképpen kitűnő Bergmann Manera lilium-kréme (70 fillér egytubus) Kitűnő szer női kezek gondozására.

PREMIER

egyetlen világeikk

Diszkatalogus ingyen.

KÉPVISELŐ:

MÜLLER OSZKÁR, Veszprém.

Szolid, pontos és megbízható kiszolgálás!

Nagy vászon és fehérnemű raktár!

Valódi May és Holfeld-féle rumburgi vásznak Wein-féle szepességi damask árak és vásznak gyári raktára.

==== Kész női és férfi fehérneműk. ====

Teljes kelengyék. Kivánatra utazómat oda küldöm.

Kisérelje meg minőségben felülmulhatatlan „ROSENBERG-féle különlegesség vásznat“,

mely minden fehérneműre alkalmas, egy vég ára 20 kor.

==== Minta végek vidékre bérmentve. ====

Ezen szavatolt minőségű vászon kizárólag cégem részére készül.

Teljes tisztelettel

ROSENBERG MÓR.